

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2904072

Uw kenmerk
200102.07

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 19 mei 2020
Onderwerp Wob-verzoek inzake Shell

Geachte

In uw brief van 11 februari 2020, ontvangen op 12 februari 2020 (kenmerk 2838504), heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de behandeling van het eerder door u bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) ingediende verzoek inzake Shell.

Uw brief is gericht aan meerdere bestuursorganen en bevat derhalve ook meerdere Wob-verzoeken. U verzoekt JenV uitsluitend om het volgende uit de periode van 12 april 2019 tot en met 11 februari 2020:

Kopie van alle documenten inzake:

1. *Beleid inzake omgaan met deze procedure, waaronder*
 - o *Omgang van de voorstellen en besluiten waaronder de voorbereidingen van accorderingen van die voorstellen en besluiten afkomstig van EZK dan wel Rotterdam inzake hun regie of coördinatierol;*
 - o *Documenten inzake de rol van BZK;*
 - o *Assessments van de inbreng van verzoekerszijde.*
2. *Alle documenten inzake assessment/bijdrage aan de antwoorden van de Kamervragen gesteld naar aanleiding van het Wob-verzoek van 12 april 2019*
3. *Archiefonderzoek*
 - o *Inventarisaties van documenten vallend onder de reikwijdte van het verzoek van 12 april 2019;*
 - o *Verzamelen van documenten vallend onder de reikwijdte van het verzoek van 12 april 2019;*
 - o *Externe ondersteuning bijvoorbeeld inzake selectie van documenten, ontdebellen en zwarten van te weigeren passages.*
4. *Zienswijzen die al gevraagd zijn*
5. *'Zienswijzen' die ongevraagd geleverd zijn, bijvoorbeeld door Van der Feltz Advocaten*
6. *Juridische advisering en ondersteuning*

- *Intern*
- *Extern, waaronder bij de volgende advocatenkantoren*
 - *Pels Rijcken*
 - *NautaDutilh*
 - *Star Busmann*
 - *Stibbe*
- 7. *Strategische advisering en ondersteuning*
 - *Intern*
 - *Extern*
- 8. *Communicatie advisering en ondersteuning*
 - *Intern*
 - *Extern*
- 9. *Alle documenten gewisseld met derden waaronder Shell en NAM in brede zin alsmede met hun vertegenwoordigers waaronder*
 - *Advocaten, waaronder Van der Feltz Advocaten*
 - *Bedrijfsinformatie- en marketingbureaus*
- 10. *Alle documenten waarin aan bod komen publicaties door/over/namens verzoeker in relatie tot het Wob-verzoek van 12 april 2019, waaronder*
 - *De verwerking van wat op Follow The Money gepubliceerd wordt over de Shell Papers, waaronder op diens dashboard en update pagina's*
 - *De verwerking van wat in andere media over het project Shell Papers en de Wob-procedures daaromtrent gepubliceerd is.*

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 24 februari 2020, kenmerk 2838504. Bij brief van 4 maart 2020, kenmerk 2848269, is de beslistermijn met vier weken verdaagd.

In de brief van 7 april 2020, kenmerk 2881577, is aan u medegedeeld dat de beslistermijn is opgeschort tot een nadere datum vanwege het vragen van een zienswijze aan een derde. U is medegedeeld dat wanneer de opschorting eindigt, u daarvan zo spoedig mogelijk bericht krijgt en dat u tevens op de hoogte zal worden gesteld van de beslistermijn van uw verzoek.

In de brief van 24 april 2020, kenmerk 2891032, is aan u medegedeeld dat een zienswijze is ontvangen, welke zal worden betrokken bij de voorbereiding van het besluit op uw verzoek. Tevens is medegedeeld dat naar verwachting uiterlijk op 15 mei 2020 een besluit zal worden genomen op uw Wob-verzoek. Ten slotte is medegedeeld dat indien het onverhoopt niet mogelijk blijkt te zijn om binnen de laatstgenoemde termijn op uw verzoek te beslissen, u daarover wordt geïnformeerd.

1. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

2. Reikwijdte van uw verzoek aan JenV

In uw brief d.d. 11 februari 2020 staan meerdere verzoeken opgenomen, gericht aan verschillende bestuursorganen. Hierbij heeft u aangegeven dat slechts het onderdeel gericht aan JenV de reikwijdte van uw verzoek aan JenV betreft (pagina's 8 en 9 van uw brief). Dit betekent dat documenten die onder de

reikwijdte van de verzoeken aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) en de Gemeente Rotterdam vallen, niet (ook) onder de reikwijdte van het verzoek aan JenV vallen. Om deze reden zijn alle documenten waarbij EZK, BZK en/of de Gemeente Rotterdam betrokken waren, waaronder ook begrepen e-mailcorrespondentie, in dit besluit buiten beschouwing gelaten.

Tevens heeft u aangegeven dat documenten die tijdens de genoemde periode met u als gemachtigde van Platform Authentieke Journalistiek (PAJ) zijn gewisseld niet vallen onder de reikwijdte van uw verzoek. Die documenten worden om deze reden buiten beschouwing gelaten.

Met het ministerie van Algemene Zaken is afgesproken dat zij de stukken met betrekking tot de Ministerraad zullen beoordelen. Deze documenten zijn om die reden in dit besluit buiten beschouwing gelaten. Ik heb geen aanleiding om over deze documenten – voor zover die onder mij berusten – anders te oordelen dan mijn ambtsgeenoot van Algemene Zaken.

3. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn bij JenV in totaal 21 documenten aangetroffen die onder de reikwijdte van de punten 1, 6, 7, 8 en 10 uit uw verzoek vallen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Ten aanzien van de punten 2, 3, 4, 5, 9 en 10 uit uw verzoek, zijn bij JenV geen documenten aangetroffen die vallen onder de reikwijdte van uw verzoek. Daarbij merk ik op dat de fase van inventarisatie van documenten nooit is bereikt en daarom ook geen zienswijzen van derden (zoals Shell) ten aanzien van documenten is gevraagd, omdat bij de behandeling uw eerdere verzoek van 12 april 2019 de vraag centraal stond of sprake was van een voldoende specifieke bestuurlijke aangelegenheid om het Wob-verzoek in behandeling te kunnen nemen. Verder is vanuit JenV geen bijdrage geleverd aan de beantwoording van aan (een) ander(e) departement(en) gestelde Kamervragen. Verdere analyses van de publicaties van PAJ zijn er niet geweest, nu de correspondentie met gemachtigde leidend is geweest bij de behandeling van het verzoek.

3.1. Informatie die buiten de reikwijdte van het verzoek valt

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid doen. Een gedeelte van de informatie opgenomen in de documenten met nummers 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 16, 18, 21 betreft informatie die geen betrekking heeft op de door u aangegeven bestuurlijke aangelegenheid. Om deze reden heb ik deze informatie uit de documenten verwijderd.

De documenten met de nummers 11c en 11d hebben in het geheel geen betrekking op de door u aangegeven bestuurlijke aangelegenheid, omdat deze documenten vallen onder de reikwijdte van de verzoeken aan EZK, BZK en/of de gemeente Rotterdam. Zoals eerder aangegeven, worden deze documenten in de besluitvorming van de betreffende bestuursorganen meegenomen en beschouw ik

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

deze documenten buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek dat u aan mij heeft gericht. De documenten zijn wel op de inventarislijst geplaatst om u een volledig overzicht te bieden van de documenten die als bijlage bij de betreffende e-mail waren gevoegd, maar worden verder in mijn beoordeling buiten beschouwing gelaten.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

4. Zienswijzen

U bent er over geïnformeerd in de brief van 7 april 2020 dat er derde-belanghebbenden zijn betrokken bij de openbaarmaking van de door u verzochte documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven.

Door de derde-belanghebbende zijn geen bedenkingen ingediend.

5. Besluit

Ik heb besloten een gedeelte van de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met nummers 1, 4a en 4b, 5, 9, 10, 11a, 13, 14, 16 en 18 te verstrekken en voor het overige niet openbaar te maken.

Ik heb besloten de documenten met nummers 2, 6, en 15 in het geheel niet openbaar te maken. Meer specifiek geldt voor deze documenten dat na weglating van de informatie waarvan ik de openbaarmaking op grond van (met name) artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e Wob en artikel 11, eerste lid Wob weiger, er geen informatie overblijft over de bestuurlijke aangelegenheid die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt.

Ik heb besloten van de documenten met nummers 3, 7, 8, 12, 17, 19, 20 en 21 na toepassing van de hieronder vermelde weigeringsgronden de resterende feitelijke informatie openbaar te maken door opname van de betreffende tekst in dit besluit. Voor het overige weiger ik de openbaarmaking van deze documenten. Meer specifiek geldt voor de documenten met nummers 3, 20, 21 dat na weglating van de informatie waarvan ik de openbaarmaking op grond van (met name) artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e Wob en artikel 11, eerste lid Wob weiger, er – behalve de middels dit besluit verstrekte feitelijke informatie – geen informatie overblijft over de bestuurlijke aangelegenheid die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt.

Voor de motivering van de geweigerde onderdelen en documenten bij dit besluit verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' onder 6 van deze brief.

6. Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging wordt dan ook betrokken

het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

Meer in het algemeen wil ik u ook meegeven dat ik in het kader van de Wob referentie-, project- en kenmerknummers uit documenten verwijder om misbruik hiervan (door een ieder) te voorkomen.

6.1. De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummers 1, 2, 3, 4a en 4b, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21 staan persoonsgegevens en andere informatie die raakt aan de persoonlijke levenssfeer. Het betreft namen, e-mailadressen, telefoonnummers, werkdagen en andere persoonlijke informatie van ambtenaren en andere betrokken personen. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de deze gegevens uit de documenten verwijderd. Voor zover het namen betreft van ambtenaren die uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden heb ik deze informatie niet verwijderd maar zichtbaar gelaten.

Daarnaast betreft het de handtekening van degene die document nummer 4b heeft ondertekend, te weten mr. Van der Werf van Van der Feltz Advocaten. Deze handtekening maak ik op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob niet openbaar om het risico op identiteitsfraude te verminderen. Ten aanzien van deze gegevens acht ik het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid.

6.2. Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Passages en documenten die inzicht geven in de beraadslaging van de Ministerraad zijn niet openbaar op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, en artikel 11, eerste lid, van de Wob. Voor de vergaderingen van de Ministerraad geldt dat een vrije en onbelemmerde uitwisseling van argumenten van wezenlijk belang is. Gelet op het besloten karakter van de vergaderingen van de Ministerraad is aannemelijk dat openbaarmaking van enige vorm van

terugkoppeling daarvan of openbaarmaking van de adviezen en input die worden meegegeven aan de minister tot benadeling zal leiden van de Ministerraad. Daarnaast betreffen dit interne persoonlijke beleidsopvattingen die niet openbaar zijn op grond van artikel 11 van de Wob. Het document met de nummer 18 maak ik om deze redenen dan ook slechts gedeeltelijk openbaar, nu dit document een terugkoppeling inhoudt van hetgeen tijdens de Ministerraad van 13 september 2019 is besproken. Zoals hiervoor reeds is aangegeven, is met het ministerie van Algemene Zaken afgesproken dat zij de overige stukken met betrekking tot de Ministerraad zullen beoordelen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

6.3. Persoonlijke beleidsopvattingen in een document bestemd voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevat persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Meer in het bijzonder geldt voor de documenten met nummers 2, 6, 15, 20 en 21 dat dit e-mailberichten betreffen die voor het overgrote deel uit persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad bestaan. Ik verstrek geen informatie over deze beleidsopvattingen en ik heb dan ook besloten deze documenten in het geheel te weigeren. Voor zover sprake is van feitelijke informatie, is deze zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen van de betreffende ambtenaar, dat de feitelijke informatie hiervan niet los kan worden gezien. Voorts geldt dat voor de overige in deze documenten opgenomen informatie geldt, dat na weglakking van de niet openbaar te maken informatie

geen samenhangende en zinnige informatie overblijft. De openbaarmaking van de genoemde documenten wordt dan ook volledig geweigerd.

Voor de documenten met nummers 3, 7, 8, 20 en 21 geldt dat dit e-mailberichten betreft die naast persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad (ook) feitelijke informatie bevatten die niet als zodanig verweven is met de persoonlijke beleidsopvattingen. Voor de volledigheid worden hieronder onder paragraaf 7 de desbetreffende passages als citaten uit deze documenten weergegeven.

Wat betreft de documenten 12 en 15 geldt dat dit ambtelijke annotaties betreffen voor de interdepartementale overleggen van de Secretarissen-Generaal van respectievelijk 10 juli 2019 en 4 september 2019. Deze annotaties bevatten ambtelijke adviezen, voorstellen en meningen, derhalve persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad. Voor zover deze documenten feitelijke informatie bevatten die als zodanig verweven is met de persoonlijke beleidsopvattingen, wordt deze informatie geweigerd.

Voor zover deze twee documenten feitelijke informatie bevatten die niet als zodanig verweven is met de persoonlijke beleidsopvattingen, gaat het om informatie die tevens op de website van Follow the Money (www.ftm.nl/dossiers/shellpapers) is gepubliceerd en in zekere zin voor een ieder openbaar is. Het gaat daarbij om de strekking van het verzoek van de personen voor wie u als gemachtigde optreedt naar informatie over de verwevenheid tussen Shell en de Nederlandse overheid, het feit dat dat verzoek was ingediend bij 17 bestuursorganen, alsmede het feit dat op genoemde website de processen, formele reacties en termijnen nauwgezet worden bijgehouden van die 17 bestuursorganen. Voor de volledigheid worden hieronder onder paragraaf 7 de desbetreffende passages als citaten uit de annotaties weergegeven. Voor het overige blijft er na weglakking van de niet openbaar te maken informatie in de documenten 12 en 15 geen samenhangende of zinnige informatie over. Daarom maak ik de resterende feitelijke informatie in deze documenten openbaar door opname van de betreffende tekst in dit besluit.

Voor zover in de documenten 12 en 15 wordt verwezen naar onderliggende stukken of voorstellen (notities) afkomstig van EZK, geldt dat deze documenten onder de reikwijdte van de verzoeken aan EZK, BZK en/of de gemeente Rotterdam vallen en niet onder de reikwijdte van uw verzoek aan JenV.

Wat betreft document 17 geldt dat het hier gaat om een ambtelijke annotatie ten behoeve van de Ministerraad van 13 september 2019. Ook deze annotatie bevat ambtelijke adviezen, voorstellen en meningen, derhalve persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad. Voor zover dit document feitelijke informatie bevat, geldt dat deze informatie zodanig verweven is met de persoonlijke beleidsopvattingen van de betreffende ambtenaar, dat het hiervan niet los kan worden gezien en er tevens, na weglakking van de niet openbaar te maken informatie geen samenhangende en zinnige informatie overblijft. Daarom maak ik ook van dit document de resterende feitelijke informatie openbaar door opname van de betreffende tekst in dit besluit.

Voor zover in de document 17 wordt verwezen naar onderliggende stukken of voorstellen (notities) afkomstig van EZK, geldt dat deze documenten onder de reikwijdte van de verzoeken aan EZK, BZK en/of de gemeente Rotterdam vallen.

Wat betreft het document met nummer 19 wil ik u voorts meegeven dat dit een nota betreft, afkomstig van een ambtenaar van JenV, gericht aan de minister van

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

Justitie en Veiligheid en de minister voor Rechtsbescherming inzake de afhandeling van uw eerdere verzoek, meer specifiek ten aanzien van het voorstel uw eerdere verzoek buiten behandeling te stellen. Dit document bevat ambtelijke adviezen, voorstellen en meningen, derhalve persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad.

Voor zover dit document feitelijke informatie bevat die niet als zodanig verweven is met de persoonlijke beleidsopvattingen, gaat het om informatie die tevens op de website van Follow the Money (www.ftm.nl/dossiers/shellpapers) is gepubliceerd en in zekere zin voor een ieder openbaar is. Het gaat daarbij om de strekking van het verzoek van de personen voor wie u als gemachtigde optreedt naar informatie over de verwevenheid tussen Shell en de Nederlandse overheid, het feit dat dat verzoek was ingediend bij 17 bestuursorganen, alsmede het feit dat op genoemde website de processen, formele reacties en termijnen nauwgezet worden bijgehouden van die 17 bestuursorganen. Voor de volledigheid worden hieronder onder paragraaf 7 de desbetreffende passages als citaten uit de annotaties weergegeven.

Voor het overige is informatie zodanig verweven met de beleidsopvatting van de betreffende ambtenaar dat het hiervan niet los kan worden gezien en blijft er tevens, na weglakking van de niet openbaar te maken informatie, geen relevante informatie overblijft die voor zelfstandige openbaarmaking in aanmerking komt. Ook voor dit document geldt derhalve dat de resterende feitelijke informatie gedeeltelijk openbaar wordt gemaakt door opname van de betreffende tekst in dit besluit.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

7. Feitelijke informatie uit documenten 3, 7, 8, 12, 17, 19, 20 en 21

Naast de informatie die ik u verschaft met de inventarislijst in bijlage 2 bij dit besluit wil ik u de volgende feitelijke informatie meegeven uit de documenten met de nummers 3, 7, 8, 12, 17, 19, 20 en 21. Dit betreft deels informatie die afkomstig is uit uw eerdere verzoek, dan wel uit correspondentie met u (zoals het besluit tot buiten behandeling stellen van uw eerdere verzoek). Voor zover daarin nog sprake is van persoonsgegevens, is hieronder aangegeven dat deze op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob zijn geweigerd.

Document 3

- "Alle betrokken bestuursorganen – althans de 15 bestuursorganen die niet direct tot behandeling van het verzoek overgingen – hebben gisteren deze algemeen geformuleerde reactie ontvangen."

Document 7

- "Weer een nieuwe ontwikkeling: Shell zelf laat van zich horen in de Wob-procedure"

Document 8

- "Ter info voor jullie onderstaand bericht dat ik zonet in afstemming met [10.2.e] zond aan het 'brede overleg' van bestuursorganen n.a.v. bijgaande concepten van EZK inzake Wob-verzoek Shell: een conceptbrief aan [10.2.e] (gemachtigde verzoeker) en een concept SGO-notitie."
- "A.s. maandag is er om 10.00 weer een wekelijks overleg waar deze groep bestuursorganen de voortgang van de kwestie bespreekt. De 2 conceptstukken worden dan ook besproken. Ik zal bij dat overleg aanwezig zijn namens JenV."

Document 12

- "Hierbij wordt u geïnformeerd en geadviseerd over bijgaande notitie 'Verzoek documenten Shell – Overheid' die JenV/DWJZ op 9 juli jl. ambtelijk van EZK ontving t.b.v. het SGO van 10 juli a.s. De notitie is niet geagendeerd, maar zal en marge van het SGO (tijdens de rondvraag) door uw ambtgenoot van EZK onder de aandacht worden gebracht"
- "Omdat u nog niet eerder rechtstreeks inhoudelijk bent geadviseerd over deze kwestie volgt hier een kort resumé van dit Wob-verzoek over de 'Shell-papers': het Wob-verzoek waarbij alle correspondentie wordt opgevraagd van de overheid met Shell en de 1500 bedrijven waarin Shell een belang heeft, over de periode 2005 – heden. Het verzoek is ingediend bij in totaal 17 bestuursorganen: negen ministeries (AZ, BZ, BZK, Defensie, EZK, Financiën, JenV, IenW, OCW), drie provincies (Drenthe, Groningen, Zuid-Holland) en vijf gemeenten (Amsterdam, Assen, Den Haag, Groningen, Rotterdam). De verzoeker is Stichting Platform Authentieke Journalistiek. De indieners hebben een website ingericht en hebben daarmee de publiciteit gezocht. Doel van de journalisten is tevens de voortgang van de behandeling in beeld te brengen."
- "Politieke, juridische en publicitaire risico's zullen daarbij moeten worden afgewogen. De MJenV zal hierover te zijner tijd nader worden geadviseerd. DCOM is geïnformeerd over de kwestie"

Document 17

- "In de kern ligt een verzoek voor over contacten tussen Shell en de overheid, dat is ingestoken vanuit de Wob,"
- "Kort samengevat wordt met dit verzoek alle correspondentie opgevraagd van de overheid met Shell en de 1500 bedrijven waarin Shell een belang heeft, over de periode 2005-heden. Het verzoek is ingediend bij in totaal 17 bestuursorganen: negen ministeries (AZ, BZK, BZ, Defensie, EZK, Financiën, IenW, JenV, OCW), drie provincies (Drenthe, Groningen en Zuid-Holland) en vijf gemeenten (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Groningen en Assen). PAJ heeft een website ingericht en daarmee de publiciteit gezocht. Doel van de journalisten is onder meer om daarmee de voortgang van de behandeling van het verzoek in beeld te brengen."

Document 19

- "Met deze nota wordt u geïnformeerd over bijgaand (concept)besluit waarmee het Wob-verzoek inzake de 'Shell Papers' (van Stichting Platform Authentieke Journalistiek met als gemachtigde [10.2.e]) conform artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) buiten behandeling wordt gesteld. DCOM is geïnformeerd. Binnen DWJZ is afgestemd met [10.2.e]."
- "Eerder bent u ten behoeve van de MR van 13 september 2019 geïnformeerd en geadviseerd over de achtergronden van het (Wob)verzoek, de interdepartementale context alsmede het kiezen van een principiële lijn in de besluitvorming over dit zeer omvangrijke (Wob)verzoek. Dat advies treft u bijgaand voor de volledigheid ter informatie aan."
- "Na de MR is door elk betrokken bestuursorgaan medio oktober (voor

JenV: 16 oktober 2019) een brief aan verzoeker gestuurd waarin (kort samengevat) werd geschetst dat het verzoek ondanks alle eerdere contacten met verzoeker nog immer geen concrete bestuurlijke aangelegenheid betreft en waarin verzoeker nog één keer de kans werd geboden om – binnen een termijn van drie weken – meer concrete bestuurlijke aangelegenheden te benoemen naar aanleiding waarvan de bestuursorganen met het verzoek aan de slag zouden kunnen.”

- “Kern van het besluit is dat de Wob verlangt dat een Wob-verzoek ziet op een bestuurlijke aangelegenheid, dat verzoeker (ondanks alle overleg en correspondentie) nog immer geen specifieke bestuurlijke aangelegenheid weet te benoemen en dat dit (zoals aangekondigd) leidt tot het buiten behandeling stellen van het verzoek.”
- “Het besluit zal in het geval van JenV door de SG worden ondertekend.”
- De bedoeling is dat het besluit door alle bestuursorganen op of rond 28 november 2019 zal worden verzonden aan verzoeker.”

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

Document 20

- “Dank voor de heads up. Ik neem Maarten Molenbeek meteen even mee, die tevens in het WCD vanuit COM zit.”
- “Ha Karin , Bijgaand stuur ik je ter info even snel de nota en bijbehorende stukken toe die ik net de lijn in deed inzake het Wob-verzoek over de Shell Papers. (...) Als je nog vragen hebt dan hoor ik het wel!”

Document 21

- “Dank voor je bericht! Mooi dat het besluit pas na het weekend moet worden verzonden. Ik zal maandag het secretariaat oplijnen voor verzending op een van die dagen, dan is iedereen weer fris en fruitig op kantoor”
- “ Hoi Karin en Maarten, Vorige week mailde ik jullie alvast ter info de nota bij het (concept) besluit buiten behandeling stellen van het verzoek inzake de ‘Shell Papers’. (...) DBO vroeg in de werkstroom nog om het moment van verzending af te stemmen met DCOM. Daarom informeer ik jullie over onderstaand bericht dat ik gistermiddag ontving van EZK, dat m.n. over de woordvoeringslijn gaat. In het geel de belangrijkste passage over tijdstip verzending:”
- “Nav seintje EZK zal ik het secretariaat opdracht geven om de brief gereed te maken. Zodra dat gebeurt, informeer ik jullie weer.”

8. Wijze van openbaarmaking

De documenten met nummers 1, 4a en 4b, 5, 9, 10, 11a, 13, 14, 16 en 18 worden tezamen met dit besluit digitaal aan u verstrekt via e-mail, waar nodig met gebruik van *SecureTransfer*.

9. Plaatsing op internet

Dit besluit en de stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbende.

Hoogachtend,

de Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

K. Werkhorst

Hoofd Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Bijlage 1 - Relevante artikelen uit de Wob

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 3

- 1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
- 2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
- 3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
- 4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
- 5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

- 1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;

- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid, op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om Informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072

herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
19 mei 2020

Ons kenmerk
2904072